Anul al 55-lea

EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. No. 120.288/932

Nr. 170 Joi 23 Iunie 1938
14 Pagini P 1111

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Copiii țării

Adunarea generală a societății „Azilul pentru leuzele sărace" („Micile maternități") a scos în evidență cât de mult și de satisfăcător poate completa inițiativa particulară, opera de asistență socială a mamei și copilului. Această societate, pornită acum 30 de ani cu un capital de 20 lei, a reușit, învingând fireste multe obstacole, să creeze și să consolideze o instituție modernă în valoare de peste 20 milioane lei.

Numai în anul 1937 au fost asistate în maternitățile societății 1802 femei.

Roadele stăruinței și perseverenței unor oameni de bine pot servi drept pildă și îndemn pentru toți cei cari, convinși de gravitatea problemei, vor să ajute oficialitatea în lupta pentru protecția mamei și copilului.

Nu trebue să uităm că avem cea mai ridicată proporție de mortalitate infantilă, că mor câteva mii de femei pe an din cauza lipsei de îngrijiri elementare cu prilejul nașterilor, că sunt anual cam vreo 12.000 copii născuți-morți și că dintre copiii mici mor 17.4 la sută (în mediul rural 21 la sută) înainte de a împlini un an de viață.

Inițiativa particulară trebue generalizată în așa fel ca, în toate județele, să fie instalate, în diferite centre, „mici maternități" cari să dea îngrijiri necesare mamelor. După cifrele stabilite de d. dr. Banu, fost ministru al sănătății, în anul 1933 *la oraşe* 3441 de nașteri au decurs fără nicio asistență, 7325 de nașteri au fost asistate de moașe fără diplomă; LA ȚARA, în acelaș an, 306.930 de nașteri asistate de moașe fără diplomă și 27.277 fără nici un fel de asistență.

Impresionanta cifră de 200.000 de copii sub 14 ani, cari mor, pe an, din cauza lipsei îngrijirilor, trebue să ne amintească pravila lui Vasile Lupu *„Cela ce va ucide prunc micşor se va certa (cu) mai rea moarte decât cela ce are fi ucis bărbat deplin"*.

Societatea în întregul ei, fie oficialitate, fie particulari, trebue să considere ca o datorie sfântă salvarea vieții copiilor, cari, cu mai multă atenție și cu o cât de mică îngrijire, n'ar mai constitui un atât de înfricoșător tribut dat morții.

In această materie neglijența, nepăsarea ori neprevederea, constituesc adevărate crime de cari suntem cu toții responsabili, nu numai față de nevârsticele ființe smulse vieții atât de timpuriu, dar față de neamul nostru pe care îl lipsim de atâtea brațe de lucru, atâtea energii creatoare și atâtea piepturi menite să facă zid când ogoarele patriei vor fi în pericol.

De aceia activitatea societății leuzelor sărace trebue să fie un stimulent pentru toți, stăruind ca în toate colțurile țării să se creeze, în mic, instituții similare, căci modestele începuturi ale acesteia fac dovada că factorul important de succes îl constitue dragostea față de oameni și perseverența în acțiunea începută.

ARIPILE ROMÂNEȘTI

Meetingul de Duminică de la Băneasa a dovedit încă odată interesul din ce în ce mai mare al publicului nostru pentru aviație. Câțiva pionieri, cari înțeleg ce largă aplicare practică poate avea aviația în desvoltarea noastră viitoare, se străduesc, sub auspiciile Societății A. R. P. A., să trezească atenția opiniei publice pentru aviație. Munca lor este fără îndoială vrednică de toată lauda. Dar nu e mai puțin adevărat că asemenea demonstrații au îndeosebi un caracter sportiv și de propagandă în favoarea aviației. Ele documentează publicul mare, provoacă admirația, trezesc atenția, creiază vocațiile. Acrobațiile uimitoare ale unor aviatori excepționali sunt totuși mai de grabă de natură să întoarcă pe mulți dintre privitori dela practica personală a aviației. Zeci de mii de ani de mers pe pământ au făcut din noi sclavii gravității terestre. A se ridica în aer cu un aparat mai greu de cât aerul, care prin viteza lui scapă atracției pământului, poate apărea ca un lucru cu totul excepțional, la îndemâna câtorva privilegiați ai averii sau câtorva predestinați ai sportului.

Câtă lume știe că a conduce un avion în aer nu e mai greu de cât a mânui volanul unui automobil pe șosea, că numărul accidentelor în raport cu kilometrajul nu e mai mare în aviație de cât în transporturile pe calea ferată sau pe drum, că, cu un material bun și conștiincios îngrijit, zborul în văzduh are un coeficient de siguranță foarte mare.

De sigur, în aviație îndrăznelile de azi vor părea timide mâine. Mai ales tineretul se va putea elibera de superstiția punctului de sprijin pe pământ și va putea înlătura groaza de gol și amețeala instinctivă a înălțimilor. O întreagă educație a tineretului trebuie însă făcută în această direcție. Tineretul de azi are gust pentru mecanică și o conformație spirituală de pilot. Dar la baza educației lui trebue să stea experiența personală a sborului. De aceea și statul și organizațiile particulare ar trebui să-și dea toată osteneala și să facă toate sacrificiile spre a forma tineretul nostru în această direcție. Materialul de aviație nu se fabrică și mai ales nu se pune la punct decât cu multă greutate și după o îndelungată experiență. Dar dobândirea lui sau fabricarea lui nu este în definitiv decât o problemă industrială și financiară. Formarea personalului este din potrivă o problemă mai anevoioasă și mai complexă. Ea este totuși esențială. Avioanele se pot cumpăra în străinătate; piloții și mecanicii trebuie formați în țară. Fără piloți buni și numeroși, cele mai moderne escadrile rămân fără folos; fără mecanici pricepuți, accidentele se înmulțesc și se descurajează vocațiile, pe care pe de altă parte propaganda pentru aviație încearcă să le creeze.

Toate țările occidentale atribuie azi o importanță hotărîtoare educației aviatice a tineretului. Sborurile de propagandă, întrebuințarea planoarelor, înmulțirea cursurilor de pilotaj și de mecanică, în condițiile cele mai lesnicioase, exemplul personal al sborului și al pilotajului dat de personalități cu vază în stat, formarea piloților de rezervă, o întinsă propagandă prin presă, prin conferințe și prin broșuri, iată tot atâtea metode care au ridicat, în câțiva ani, cu miile, efectivele personalului de aviație civil și militar din alte țări.

E o operă vastă și grea, dar indispensabilă pentru țara noastră, atât în ce privește apărarea națională, cât și în ce privește aviația comercială, poștală și sportivă. Înfăptuirea ei depinde de înțelegerea largă a problemei de către cei cari au răspunderea conducerii statului, dar și de colaborarea curagioasă și statornică a tineretului, pentru care năzuința spre înălțimile materiale ale văzduhului și spirituale ale culturii este unul din cele mai nobile mijloace spre a-și servi țara.

D. ATATURK PE YACHTUL „SAVARONA"

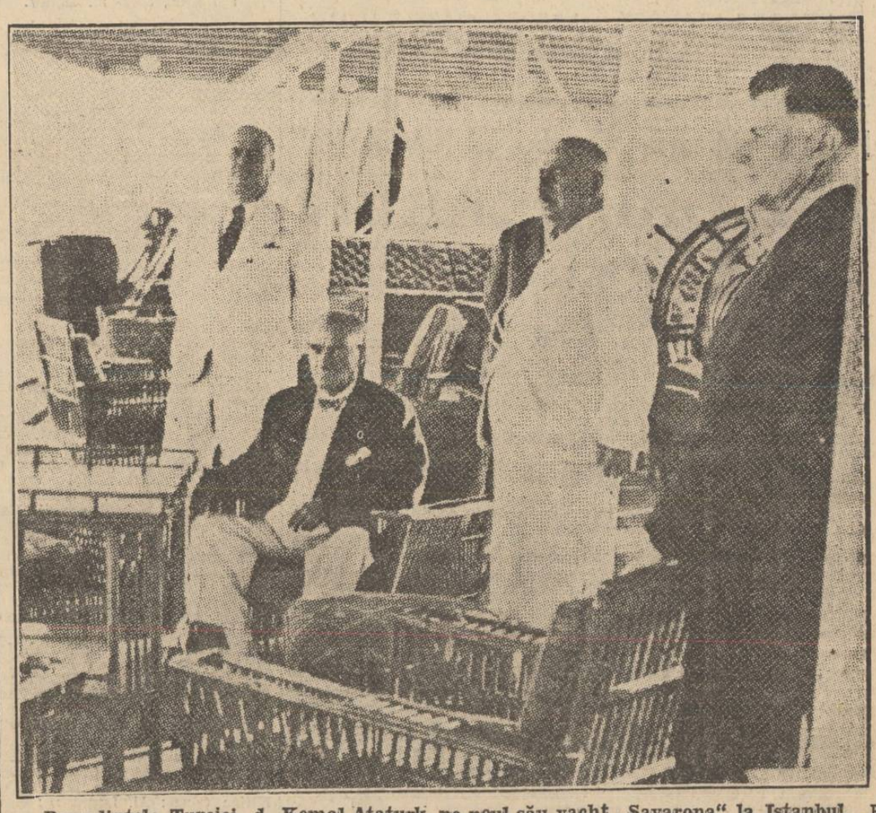

Președintele Turciei, d. Kemal Ataturk, pe noul său yacht „Savarona" la Istanbul. Pe acest yacht, M. S. Regele Carol II a avut Duminică 19 c. întrevederea cu șeful statului aliat.

55 morți și 60 răniți în catastrofa expresului olympic

New York, 20 (Rador). — **Un comunicat dat de compania de cale ferată căreia îi aparține expresul „Olympian", care s'a prăbușit lângă Miles City, arată că în tren se aflau 160 de pasageri.**

Dintre aceștia 55 sunt morți sau dispăruți și 60 sunt răniți.

Până acum au fost găsite 41 de cadavre.

*

Chicago, 20 (Rador). — **Lucrările de salvare, au dus la descoperirea a 17 cadavre în vagonul cu paturi prăbușit în fundul apei. Alte 17 cadavre au mai fost găsite în apropiere.**

——xxx⊙●⊙xxx——

Aur trimis dela Moscova la Londra

Stockholm, 20 (Rador). — **Corespondentul agenției „Stefani" transmite:**

Se anunță că o nouă cantitate de aur, în valoare de un milion de lire sterline, a fost trimisă dela Moscova la Londra, luându-se pentru acest transport precauțiuni extraordinare.

Dela jumătatea lui Februarie și până acum, trimiterile de aur din Rusia în Anglia depășesc valoarea de 16 milioane lire sterline.

——xx⊙❖⊙xx— —

NEGOCIERILE ECONOMICE ANGLO-GERMANE

Berlin, 20 (Rador). — Negocierile economice anglo-germane începute acum câteva săptămâni și întrerupte în timpul Rusaliilor, au fost reluate azi la Londra.

Mai mulți funcționari superiori germani au plecat în acest scop în capitala Angliei.

Pregătirile pentru primirea Suveranilor englezi la Paris

Paris, 20 (Rador). — *Suveranii Marei Britanii vor sosi peste opt zile în Franța, iar capitala țării a și început să se pregătească pentru a-i primi.*

Numeroase magazine și locuințe particulare au arborat drapele britanice, iar portretele Regelui și Reginei Angliei împodobesc multe vitrine.

Toate străzile pe care le va urma cortegiul regal sunt decorate cu înfrigurare.

Suveranii vor sosi la Paris prin gara Dauphine, dela Bois de Boulogne, vor urma apoi bulevardul Foch până la Arcul de Triumf, splendid decorat, iar din Piața Etoile vor coborî pe Avenue des Champs Elysées până la Piața Concorde, de unde se vor îndrepta spre palatul ministerului afacerilor străine, unde sunt găzduiți.

Elevii scolilor din Paris vor asista în piața Etoile la sosirea Suveranilor englezi.

Palatul ministerului afacerilor străine a fost reparat și pregătit pentru găzduirea înaltilor oaspeți.

In corpul ziarului:

Arestarea unui îndrăzneț falsificator de carnete de depuneri la Casa de economii și cecuri poștale

PRIETENI DE NĂDEJDE

de N. BATZARIA

Majestatea Sa Regele Carol al II-lea a avut în ziua de Duminică, 19 curent, un schimb de vederi cu Excelența Sa d. Kemal Ataturk, președintele republicii turcești. Pomenim că în aceeași zi de Duminică, d-ra Sahiba Gökcen, fiica adoptivă a eminentului președinte al republicei amice și aliate, sosită la București pe calea văzduhului, era salutată de locuitorii Capitalei cu sentimente de o simpatie, care n'avea ceva protocolar, ci exprima sinceritatea ce reșade la baza raporturilor dintre Turcia și România și dintre popoarele acestor două țări.

In întrevederea de pe Bosfor dintre șefii celor două state, sinceritatea și trăinicia raporturilor, de care vorbim, și-au găsit, de sigur, o nouă confirmare. A fost un nou și binevenit prilej de a constata — constatare de deosebită importanță în actuala atmosferă internațională nu tocmai senină — că, indiferent de forma de regim intern, nimic nu desparte Turcia și România pe tărâmul politic și economic, pe când totul le apropie și le unește. Totul — adică, atât interesele bine lămurite ale ambelor țări, cât și eventualele primejdii de viitor.

Așa fiind, schimbul de vederi dintre Majestatea Sa Regele Carol al II-lea și Excelența Sa Gaziul n'a fost lung. Nu s'a simțit nici o nevoe să fie lung. Cei ce sunt însuflețiți reciproc de sentimente bune și prietenești se înțeleg doar din câteva cuvinte — din cuvinte despre care nu se poate spune, așa cum glăsuește un dicton cunoscut, că au fost date omului, ca să-și ascundă gândul. Nu era, nu este și nu poate fi nimic de ascuns și de tăinuit, nici o rezervă mintală de făcut în atitudinea reciprocă a celor două țări, în drumurile pe care merg ele în politica internațională, în mijloacele întrebuințate pentru apărarea unui program comun, care poate fi rezumat în cuvintele: pace și bună înțelegere.

Înfăptuirea și consolidarea acestor puncte formează doar ținta comună a sforțărilor depuse pe plan internațional de către cei doi șefi de stat și de către guvernele respective.

Trebue relevat cu un sentiment de deosebită satisfacție, că, așa cum am amintit și mai sus, în calea acestor sforțări nu este nici o piedică, nu este măcar umbra vreunui conflict a vreunei neînțelegeri, de care să se izbească aceste sforțări, stânjenindu-le și micșorându-le puterea de acțiune.

Față de statul turc, și față de poporul turc, care sub energica și atât de înțeleapta conducere a lui Kemal Ataturk dă dovadă de o vitalitate admirabilă, românii n'au alte sentimente, decât sentimente de o prietenească bucurie și n'au altă dorință, decât dorința de a vedea statul turc propășind cât mai mult și în toate direcțiile și a vedea pe poporul turc la înălțimea foarte importantei misiuni ce are de îndeplinit.

Știm, așa că putem afirma cu toată certitudinea, că, la rândul lor, și turcii nutresc pentru România și poporul român absolut aceleași sentimente de prietenie sinceră.

(Continuare in pag. 2-a)

In corpul ziarului

Centrele examenului de bacalaureat din intreaga țară

Un cod al poștelor telegrafului și telefoanelor

Pădure mistuită de flăcări

Tokio, 20 (Rador). — *Pe coasta de vest a insulei Sakhalin a izbucnit într'o pădure un incendiu în noaptea de Vineri spre Sâmbătă. De atunci, focul continuă să mistue pădurea.*

Până acum au fost distruse peste 2.000 ha. de pădure. Au căzut pradă focului și 27 de case și numeroase depozite de scânduri.

——xXx⊙●⊙xXx——

FILME

In Cișmigiu.

Florile fac bae de soare. Pe băncile încălzite s'așează pietoni ce vor să se răcorească. Odată citite, ziarele se prefac în evantae, oferite vecinelor de șomerii din fața buturgei de beton care a împlinit vârsta de cincizeci de ani.

Flirturi ici colo, încrucișându-se cu idile, fără să mai atragă ochii trecătorilor, deprinși cu ele, ca vizitatorii restaurantelor dela mare cu nudurile înrămate în bretele de mătase descoperite numai cu lupa.

Câteva persoane preferă de astădată piruetelor porumbeilor un număr inedit.

Tolănit la umbra unui glob de merișor, un câine impunător este contrariat de neastâmpărul unui cățel ce-i dă târcoale.

Din când în când, cel mare deschide ochii, spre a-l face să înțeleagă că nu ignorează ce se petrece în jurul său. Iar când se convinge că recalcitrantul este dispus să persevereze, deschide ochii mari și-i aruncă priviri mustrătoare.

Cățelului însă îi arde de joc. El și-a făcut somnul și simte nevoia sportmenului după siestă. S'apropie de mai marele său, se întinde la pământ, înaintează spre el, ca și când s'ar pregăti să-l atace în glumă. Importunat progresiv, câinele mârâe. De astădată, cel mic se simte avertizat, și prevăzând perspective contondente, își ordonă singur o retragere onorabilă, dând înapoi puțin câte puțin, ca și când ar voi să ascundă spectatorilor înfrângerea veleităților sale de joc.

Atunci, câinele întinde leneș o labă, îl apucă de grumazul subțirel și-l trage spre el, dar cu vădită grijă să nu-l sgârie și să nu-l sperie. Și exteriorizând în ochii săi mari dispoziția de a face plăcere micului partener, se întoarce cu fața în jos, se întinde pe iarbă și-l invită cu gesturi elegante să se sue pe el.

Și iată-l pe cățel călărind radios, apoi coborându-se, cuminte, și pe urmă adormind din nou, obosit, lângă celalt.

De pe banca din față s'aud niște explicații.

Sunt ai mei... Unul e tatăl și celalt fiul său.

Don José

Tratativele franco-germane în legătură cu datoriile austriace

Serviciul special al „Universului"

Paris, 20 (Radio-Central).— **La ministerul de comerț francez s'a ținut azi d. a. o ședință a delegaților franceză și germană, asupra problemei împrumuturilor austriace.**

Franța a participat la împrumuturile antebelice ale Austriei cât și la cele două împrumuturi pe cari Soc. Națiunilor le-a acordat Austriei. Serviciul cuponului și al amortizărilor pentru împrumuturile antebelice se ridică la 30 milioane franci francezi anual, iar cele pentru împrumuturile date prin Soc. Națiunilor la 35 milioane, respectiv 45 milioane franci anual.

In Franța, se subliniază că Germania ar putea foarte bine să achite aceste împrumuturi cu ajutorul devizelor și aurului confiscat dela Banca Austriei, fără ca rezervele Băncii Reichului să sufere ceva de pe urma unor astfel de măsuri. Germania însă, chiar înaintea începerii tratativelor a declarat că nu poate fi vorba de o reglementare a acestei probleme prin plăți în aur sau devize. Germania este dispusă de a rezolva această problemă numai pe calea compensațiilor comerciale.

DISCUȚIILE DINTRE LONDRA ȘI BERLIN

Berlin, 20 (Rador). — Se anunță oficial că d. Wiehl, înalt funcționar din ministerul afacerilor străine al Reichului, va pleca astăzi la Londra însoțit de mai mulți experți economici și financiari, pentru a discuta cu autoritățile competente britanice chestiunea împrumuturilor statului austriac.

Acțiunea anticomunistă în Grecia și Bulgaria

Atena, 20 (Radio-Central).— **In răstimp de câteva zile, au fost arestate în Grecia peste 250 persoane acuzate de activitate comunistă. Majoritatea arestărilor s'a făcut la Salonic. Printre cei arestați sunt membri ai fostului partid agrar de sub conducerea d-lui Sofianopoulos, ai tineretului comunist, profesori, învățători, funcționari de stat și particulari.**

Agitatorii, în genere membri ai unora din fostele partide politice, vroiau să formeze un front popular.

COMUNIȘTI CONDAMNAȚI IN BULGARIA

Consiliul de război din Sliven a condamnat pe 29 agitatori comuniști la pedepse variind între 1 și 12½ ani închisoare și solidar la 1.125.000 leva amendă.

Organizarea flotilei germane de război de pe Dunăre

Londra, 20 (Radio-Central). **Corespondentul ziarului „Daily Telegraph" la Viena anunță în legătură cu vizita la Viena a amiralului Roeder, comandantul marinei de război germane, că acesta a venit în capitala Austriei ca să organizeze flotila germană de război de pe Dunăre.**

Amiralul Roeder studiază în acelaș timp modalitățile încorporării austriacilor în marina de război germană.

COMANDANTUL SUPREM AL ARMATEI GERMANE LA VIENA

Viena, 20 (Rador). — *Generalul von Brautschitsch, comandantul suprem al Armatei Reichului a sosit aseară la Viena „într'a scurtă vizită de serviciu".*

Șase avioane prăbușite in State-le-Unite

New-York, 20 (Rador). — **In cursul zilei de Duminică, șase avioane dintre care două militare s'au prăbușit în diferite ținuturi ale Statelor Unite.**

Unsprezece persoane și-au găsit moartea în aceste accidente.

——xxx⊙●⊙xxx——

Noul pavilion al culturii românești în care se va inaugura Joi, expoziția cărții